

مراقبت‌ها و آگاهیه‌های لازم برای پرستاری از بیمار در منزل

رسول گرامی اسلام حضرت محمد ﷺ می‌فرمایند:

«مَنْ سَعَى لِمَرِيضٍ فِي حَاجَةٍ قَضَاهَا أَوْ لَمْ يَقْضِهَا، خَرَجَ مِنْ ذُرِّيَةِ كَرٍّ، وَلَدَتْهُ أُمُّهُ؛

هر کس در برآوردن نیاز بیماری بکوشد، خواه آن را برآورد و یا برنیاورد، از زبده بارگناه خویش بیرون می‌رود، مانند آن روز که از مادر زاده شده است.»

(ثواب الاعمال، شیخ صدوق، ص ۳۲)

سرشناسه: بافوا، محمدرضا، ۱۳۶۰ - عنوان و نام پدیدآور: مراقبت‌ها
آگاهی‌های لازم برای پرستاری از بیمار در منزل مؤلف محمدرضا
بافوا. مشخصات نشر: تهران: اندیشمندان جوان، ۱۳۹۷. مشخصات
ظاهری: ۳۰۴ص.؛ مصور؛ جدول. شابک: ۶-۲-۹۹۶۲۶-۹۷۸-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا موضوع: پرستاری در خانه موضوع:
Home nurs. موضوع: بیماران -- مراقبت‌های خانگی موضوع:
Sick -- Home Care موضوع: مراقبت‌های خانگی موضوع:
Home care serv. رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ب۲۴۴/ب۲۱۲۰ RT
رده‌بندی ریدو: ۶۱۰/۷۳۴۳ شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۵۵۸۱۴

تهران، خیابان قزوین، خیابان قلعه مرغی، میدان مقدم، سرای محله بقا
مؤسسه فرهنگ کتاب / تلفن: ۵۵۶۸۷۸۳۳ / شماره: ۰۹۳۷۱۱۵۹۳۱۵

مقدمه	۱۳
کتاب‌های اولیه (۱۹-۱۲)	۱۵
جعبه کمک‌های اولیه	۱۵
اقدامات کمک‌های اولیه	۱۷
وظایف یک امدادگر	۱۷
ضایعاتی که در آن‌ها نیاز به امدادگر می‌باشد	۱۸
اوردوز (۲۷-۲۰)	۲۰
اوردوز چیست	۲۰
عوامل و خطرات اوردوز	۲۲
نشانه‌ها و علائم اوردوز	۲۲
باورهای نادرست در خصوص اوردوز	۲۳
کمک‌های اولیه در اوردوز	۲۵
اقدامات ریکاوری یا وضعیت بهبودی	۲۶
اقدامات اولیه ضروری در زمان مواجهه با شکستگی (۲۹-۲۸)	۲۸
چگونه زخم را بانسمان کنیم؟ (۴۰-۳۰)	۳۰
انواع زخم باز	۳۰

روش صحیح بانسمان زخم باز	۳۳
روش تعویض بانسمان زخم در منزل	۳۳
انواع زخم‌های بسته	۳۷
توصیه‌هایی برای افراد دارای بیماری‌های خاص	۳۹
نقش تغذیه در بهبود زخم	۳۹
چطور از زخم محل جراحی مراقبت کنیم؟ (۴۱-۴۷)	۱
زخم عمل جراحی	۴۱
نکات لازم برای کاهش خطر عفونت محل جراحی	۴۲
کارهای نباید بعد از جراحی انجام داد	۴۲
بازمانده‌های عفونت محل جراحی	۴۳
تمیز کردن محل جراحی	۴۳
مراقبت از بخیه جراحی	۴۴
سایر نکات لازم برای مراقبت از محل جراحی	۴۴
استحمام و تعویض بانسمان بعد از جراحی‌های سرپایی	۴۵
موارد غیر عادی	۴۷
زخم بستر (۴۸-۵۸)	۴۸
علائم زخم بستر	۴۸
علائم عفونی شدن	۴۹
زخم بستری بیشتر در چه محل‌هایی دیده می‌شود؟	۴۹
علل ایجاد زخم بستری یا زخم فشاری	۵۱
عوارض زخم بستر	۵۴
درمان زخم بستر	۵۴
پیشگیری از ایجاد زخم بستر	۵۷
دانشتهای آزمایش‌های مختلف (۵۹-۶۶)	۵۹
برای کدام آزمایش‌ها باید ناشتا باشیم؟	۵۹

نکات مورد نیاز در انجام آزمایش ها	۶۵
تفسیر نتایج آزمایش (۶۷-۹۳)	۶۷
انواع آزمایشات	۶۸
جزئیات آزمایش خون	۶۸
جزئیات آزمایش ادرار	۸۹
دیابت و مراقبت از زخم های ناشی از آن (۹۴-۱۰۶)	۹۲
دیابت چیست؟	۹۱
انواع دیابت و علائم بروز هر یک	۹۵
علائم دیابت	۹۶
زخم در بیتی	۹۸
مراقبت از پای مبتلا به دیابت و پیشگیری از ایجاد زخم	۱۰۰
درمان و پانسمان زخم در دیابت	۱۰۳
سکته مغزی (۱۰۷-۱۱۴)	۱۰۷
انواع سکته مغزی	۱۰۸
علل رایج وقوع سکته های مغزی	۱۰۹
علائم سکته مغزی	۱۱۰
در هنگام بروز علائم سکته مغزی چه باید کرد؟	۱۱۲
آزمون تشخیص اولیه ی سکته مغزی	۱۱۲
لرزم اطلاع عموم از علائم سکته مغزی و اقدام به موقع	۱۱۲
پیگیری مراحل درمانی	۱۱۳
سکته قلبی (۱۱۵-۱۲۸)	۱۱۵
علائم معمول وقوع یک سکته قلبی	۱۱۶
هنگام حملات قلبی چه باید کرد؟	۱۱۹
لرزم تشخیص به موقع علائم سکته و سرعت مراجعه به بیمارستان	۱۲۱

در اورژانس بیمارستان از چه حقوقی برخورداریم؟	۱۲۲
عواملی که خطر ابتلا به حمله قلبی را افزایش می دهند	۱۲۲
پیشگیری از حمله قلبی	۱۲۳
نکات	۱۲۴
بهبودی از سکته قلبی در بیمارستان	۱۲۵
مرخص شدن از بیمارستان	۱۲۶
اقدامات لازم پس از بهبودی	۱۲۷
مراقبت های قبل و بعد از آنژیوگرافی (۱۲۹-۱۳۲)	۱۲۹
ریوگرافی چیست؟	۱۲۹
انقباضات نرم قبل از آنژیوگرافی	۱۲۹
اقدامات و مراقبت های بعد از آنژیوگرافی	۱۳۰
مراقبت های پس از ریسکس از بیمارستان	۱۳۱
آمادگی ها و دستورات لازم برای یک عمل جراحی (۱۳۳-۱۵۰)	۱۳۳
انتقال به اطاق عمل	۱۳۴
آشنایی با اطاق عمل	۱۳۴
روش های معمول بی هوشی و بی حسی در عمل جراحی	۱۳۵
اقدامات لازم به جهت آمادگی برای بی هوشی	۱۳۶
بررسی ها و اقدامات قبل از بی هوشی	۱۴۰
وسایلی که در حین عمل، به بیمار متصل می شوند	۱۴۱
بی هوشی عمومی	۱۴۳
تزریق ماده بی حسی در کمر به منظور بی حسی رژیونال	۱۴۳
اقدامات بعد از پایان عمل جراحی و مرحله ی ریکاوری	۱۴۴
وضعیت بیمار جراحی شده در «بخش»	۱۴۶
کنترل درد بعد از جراحی	۱۴۸
عوارض احتمالی بی هوشی و بی حسی	۱۴۸

مراقبت و دانستی های بیمار بعد از جراحی (۱۵۱-۱۶۲)	۱۵۱
دانستنی های عمومی	۱۵۱
مراقبت های دارویی	۱۵۲
مراقبت از زخم جراحی در منزل	۱۵۳
تغذیه بعد از عمل جراحی	۱۵۴
مراقبت از دستگاه تنفسی	۱۵۹
وضعیت روحی بیمار	۱۵
مراقبت های بعد از عمل جراحی زیبایی بینی	۱۶۰
نکات پزشکی برای سنین بالای پنجاه سال (۱۶۳-۱۶۵)	۱۶۳
از تست که بترس	۱۶۳
آزمایش سیت	۱۶۳
آزمایش نقرس	۱۶۴
آزمایش ویتامین D	۱۶۴
آزمایش تیروئید	۱۶۴
آزمایش ویتامین B۱۲	۱۶۵
تست سلامت جنسی	۱۶۵
چگونه از خود در برابر اسهال مراقبت کنیم؟ (۶-۱۰، ۱۱)	۱۶۶
دلایل ابتلا به اسهال	۱۶۶
نشانه ها و علائم اسهال	۱۶۷
مواردی که نیاز به رسیدگی دارد	۱۶۸
آیا اسهال خطرناک است؟	۱۶۸
اقدامات درمانی اسهال در منزل	۱۶۹
پیشگیری از اسهال در مسافرت	۱۷۱
دانستی ها و آمادگی های دیالیز (۱۷۲-۱۷۹)	۱۷۲
چه موقع بدن نیاز به دیالیز پیدا می کند؟	۱۷۲

چگونگی انجام دیالیز	۱۷۴
عوارض دیالیز	۱۷۵
مدت زمان و تعداد جلسات دیالیز	۱۷۷
آمادگی های قبل از دیالیز	۱۷۷
رژیم غذایی بیماران دیالیزی	۱۷۹
آمادگی های قبل از تصویربرداری (رادیولوژی) (۱۸۰-۱۸۸)	۱۸۰
تصویربرداری IVP	۱۸۰
تصویربرداری VCUG	۱۸۱
تصویربرداری ریه	۱۸۳
تصویربرداری پت	۱۸۵
پت سی تی (PET/CT)	۱۸۶
آمادگی های لازم جهت انجام سونوگرافی (۱۸۹-۱۹۶)	۱۸۹
سونوگرافی چیست	۱۸۹
موارد استفاده از سونوگرافی	۱۹۰
آمادگی های عمومی لازم برای سونوگرافی	۱۹۲
آمادگی های خاص لازم برای سونوگرافی	۱۹۳
جدول برخی دیگر از آمادگی های لازم	۱۹۵
آمادگی بیمار برای MRI (۱۹۷-۲۰۴)	۱۹۷
ام آر آی (MRI) چیست؟	۱۹۷
کاربرد آزمون «ام آر آی»	۱۹۸
نکات و آمادگی های لازم	۱۹۹
آمادگی های اختصاصی برخی از انواع «ام آر آی»	۲۰۱
آرتروزانو (۲۰۵-۲۱۲)	۲۰۵
آرتروز و علت ایجاد آن	۲۰۵

عوامل مؤثر در پیشرفت آرتروز	۲۰۶
علائم ساییدگی مفصل یا آرتروز	۲۰۸
درمان آرتروز	۲۰۹
مواد غذایی مفید برای مبارزه با آرتروز	۲۱۱
نکاتی برای مراقبت از زانو	۲۱۲
مراقبت‌ها در افراد مبتلا به کمردرد (۲۱۳-۲۲۱)	۲۱۱
مراقبت‌ها در افراد مبتلا به گردن درد (۲۲۲-۲۲۷)	۲۲۱
توصیه‌هایی برای افراد مبتلا به گردن درد	۲۲۲
ملاحظات آمادگی‌های لازم جهت مراجعه به دندانپزشکی (۲۲۸-۲۴۲)	۲۲۸
آمادگی‌های لازم جهت مراجعه به دندانپزشکی	۲۲۸
کشیدن دندان	۲۳۰
عصب‌کشی دندان (رمان یشه)	۲۳۳
پرکردن دندان	۲۳۷
مراقبت‌های لازم پس از پرکردن دندان	۲۳۷
آماده کردن کودکان برای رفتن به دندانپزشکی (۲۴۳-۲۴۴)	۲۴۳
در هنگام تزریقات به چه نکاتی باید توجه کرد؟ (۲۴۵-۲۵۷)	۲۴۵
تزریقات و روش‌های آن	۲۴۶
وسایل تزریقات	۲۴۶
داروهای تزریقی	۲۴۹
انجام تزریقات	۲۵۲
نکاتی عمومی تزریقات	۲۵۵
نکات لازم هنگام تزریقات در کودکان	۲۵۷
مراقبت از بیمار سرطانی (۲۵۸-۲۶۴)	۲۵۸
سرطان و چگونگی به وجود آمدن آن	۲۵۸

عمده عوامل ایجاد انواع سرطان‌ها	۲۵۹
نشانه‌ها و علائم سرطان	۲۶۰
تشخیص سرطان	۲۶۱
درمان سرطان	۲۶۱
توصیه‌های مهم برای مقابله با سرطان	۲۶۲
شیمی‌درمانی و مراقبت‌های آن (۲۶۵-۳۰۴)	۲۶۵
شیمی‌درمانی و چگونگی تأثیر آن بر درمان سرطان	۲۶۵
چگونگی انجام شیمی‌درمانی	۲۶۶
دارن دوره درمان	۲۶۷
حکایت پرو عوارض جانبی در شیمی‌درمانی	۲۶۷
شایع‌ترین عوارض جانبی شیمی‌درمانی	۲۶۸
نقش نزدیکان بیمار در کمک به درمان وی	۲۹۷
توصیه‌های کلی در مراقبت از بیماران شیمی‌درمانی در منزل	۲۹۸
رژیم غذایی بیماران در شیمی‌درمانی	۳۰۱

مقدمه

در جهان امروز همزمان با پیشرفت‌های علمی و پزشکی بشر، بیماری‌ها نیز در اشکال و انواع جدیدی ظاهر شده‌اند و متأسفانه کم‌تر خانه و خانواده‌ای را می‌توان یافت که از هجوم بیماری‌ها در امان باشد و درگیر درمان و درمانگاه و بیمارستان نشده باشد. با این وجود در طول مدت درمان بیماری‌ای، آگاهی داشتن اطرافیان و حتی خود بیمار نسبت به بیماری، نوع درمان، آدگیها و پرستاری‌های لازم در مسیر درمان، کمک شایانی به بیمار و اطرافیان او خواهد کرد. بیمار و اطرافیان او اگر نسبت به بیمار مجموعه افعالی که در مسیر درمان آن بیماری انجام میشود آگاه باشند، کمک شایانی به پزشک تیم درمانی خواهد بود. در سوی مقابل، بیمار و خانوادهای که نسبت به عملیات درمانی ناآشنا و بیگانه هستند، علاوه بر اینکه نمی‌توانند هیچ کمکی به تسریع و بهبودی بیمار بکنند، با ندانم کاری‌ها و دست‌پاچه‌گری، مسیر درمان را دچار اختلال نمود و آن را متوقف می‌نمایند.

پس با این مقدمه، اگر خدایی ناکرده خودمان درگیر بیماری هستیم و یا یکی از اطرافیان نزدیکانمان با یک بیماری دست و پنجه نرم می‌کند، بسیار مهم است که نسبت به آن بیماری و روند درمانی و نیز مجموعه اقداماتی که یک فرد نزدیک به بیمار باید برای نگهداری و پرستاری از آن بیمار انجام دهد، آگاهی‌های لازم را داشته باشیم تا بتوانیم ضمن سرعت بخشیدن به روند درمان، موجبات آرامش بیمار و خودمان را فراهم آوریم.

شاید برای شما نیز پیش آمده باشد که آزمایش، رادیوگرافی و یا یک عملی جراحی در پیش داشته باشید، اما ندانید که چه آمادگی هایی را باید داشته باشید و چه پیش اقداماتی را باید انجام دهید. مثلاً آزمایشی را در پیش دارید و نمی دانید که آیا باید برای آن آزمایش ناشتا باشید یا خیر؟ ما در این کتاب تلاش نمودیم آنچه که «یک فرد بیمار» یا «اطرافیان او» باید از یک بیماری و «مجموعه فعالیت های پرستاری از آن بیمار» را باید بدانند و یا آنچه از پیش نیازها و آمادگی هایی که قبل از انجام یک فعل درمانی، هر فرد نیاز دارد را در این کتاب جمع آوری نموده و ارائه کنیم.

با احترام و صیه می نمایم که اگر خود و اطرافیان تان تاکنون درگیر بیماری و درمان نشده، دیدن این کتاب را مطالعه نمایید؛ چرا که بیماری در کمین همگان است و لازم است آگاهان ما، خود را در زمینه درمان و مواجهه با بیماری ها بالا ببریم تا اگر خدایی ناکرده روزی خود یا یکی از اطرافیان مان درگیر یک بیماری کوچک یا بزرگ شدیم، آمادگی مقابله با آن داشته باشیم و تمام قوا به جنگ آن برویم.

در پایان ضمن دعا و طلب شفا و بهبودی برای تمام بیماران از درگاه خداوند متعال، از تمامی شما عزیزان و مخاطبان تقاضا می نمایم برای آرامش تمامی در گذشتگانی که به جهت ابتلا به بیماری دار فانی را وداع گفته اند، از جمله بدر این حقیر که سال ها با رنج بیماری های زیادی درگیر بودند و بسیاری از مطالب این کتاب حاصل تجربیات و آگاهی هایی است که در آن سال ها به آن ها نیاز داشته ام، فاتحه ای بفرمایید.

یا دعا

محمد رضا باو

خردادماه ۱۳۹۷